

Luku 7 Oppimisen ja koulunkäynnin tuki

7. 9 Paikallisesti päätettävät asiat

Paikallisessa opetussuunnitelmassa kuvataan

- oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteuttamisen periaatteet, yhteistyökäytännöt ja vastuut
 - o rehtorin vastuut
 - o lukuvuosisuunnitelman laatimisen ja tarkentamisen periaatteet ja vastuut
 - o toiminta siirtymävaiheissa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt ja vastuut
 - o perusopetuksen ja esiopetuksen tuen yhteensovittamisen käytännöt
 - o pienryhmien koko ja muodostaminen
- ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisen ja riittävyyden arvioimisen paikalliset periaatteet, käytännöt ja vastuut
- oppilaskohtaista tukea koskevan päätöksen valmistelun käytännöt ja vastuut sekä päätöksestä päättämisen vastuu
 - o yhteistyökäytännöt huoltajan ja oppilaan kanssa oppilaskohtaisten tukitoimien arvioinnissa, suunnittelussa ja päätöksenteossa
 - o opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten sekä muiden monialaisen yhteistyön tahojen kanssa tehtävän yhteistyön ja kehittämisen periaatteet
- oppiaineen oppimäärästä sekä paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta tehtävän päätöksen käytännön valmistelut ja vastuut sekä päättämisen käytännöt ja vastuut

7.9.1 Paikallisesti päätettävät asiat Kaavilla

Oppimisen edellytyksiä tukevien opetusjärjestelyiden toteuttamisen periaatteet, yhteistyökäytännöt ja vastuut

Tuen toteuttamisen lähtökohtana on sekä opetusryhmän, että yksittäisen oppilaan tuen tarpeet. Ensisijaisesti ohjausta ja tukea annetaan omassa opetusryhmässä, tavoitteena varhain aloitettu ja annettava tuki.

Inklusiivisesti tuki annetaan ensisijaisesti Kaavin koulun opetusryhmissä. Ryhmäkohtaisina tukikeinoina ovat tukiopetus, eriyttäminen, parhaiten soveltuvien opetusmenetelmien ja materiaalien käyttö, opetusta tukevien menetelmien ja apuvälineiden hyödyntäminen, yhteistyö luokanopettajien/aineenopettajien ja erityisopettajien kesken, opetushenkilöstön ja muun henkilöstön sekä oppilashuollonhenkilöstön yhteistyö. Opetusta tukevat keinot ovat joustavia, ryhmän ja oppilaiden tarpeen mukaan muokkautuvia ja valikoituvia. Tukea annetaan ryhmäkohtaisena tukena oppilaan omassa opetusryhmässä tai tarkoituksenmukaisesti kootussa pienemmässä opetusryhmässä tai yksittäisen oppilaan tukena ja ohjauksena. Tuen järjestämisen tavat valikoituvat kulloinkin ryhmään ja oppilaiden tarpeisiin parhaiten soveltuvalla tavalla.

Ryhmäkohtaisina tukimuotoina järjestetään oppilaiden tarpeen mukaan yleistä tukiopetusta, opetuskielen tukiopetusta ja erityisopettajan antamaa opetusta muun opetuksen yhteydessä. Opetusryhmiin valikoidaan kaikkien ryhmän oppilaiden oppimista ja koulunkäyntiä tukevat opetusmenetelmät ja toimintamallit. Ryhmämuotoisena tukena voidaan käyttää tarpeen mukaan eriyttämistä, koulunkäynninohjaajan tukea ja ohjausta, samanaikaisopetusta, koulupäivän ulkopuolista tai koulupäivän aikaista tukiopetusta tai opetuskielen tukiopetusta sekä erityisopettajan antamaa opetusta.

Oppilaskohtaisina tukitoimina Kaavin koulussa järjestetään lisäksi erityisluokanopettajien antamaa opetusta yksilö- tai pienryhmäopetuksena tai erityisluokkaopetuksena. Tukitoimet suunnitellaan oppilaan tarpeista lähtien joustavasti ja niitä muokataan tarpeen mukaan. Oppilaalle järjestetään tarvittaessa hänen tarvitsemansa tulkitsemispalvelut, avustajapalvelut sekä apuvälineet.

Erikoissairaanhoidon potilaana olevan oppilaan opetuksen tukena voidaan hyödyntää konsultatiivista sairaalaopetuspalvelua.

Rehtorin vastuut

Kaavilla rehtori-sivistysjohtaja vastaa siitä, että koululla on riittävät resurssit ryhmäkohtaisen ja oppilaskohtaisen tuen järjestämiseen: tukiopetus, osa-aikainen erityisopetus, pienryhmä/erityisluokkaopetus, koulunkäynninohjaajaresurssi.

Lukuvuosisuunnitelman laatimisen ja tarkentamisen periaatteet ja vastuut

Lukuvuosisuunnitelmassa ilmoitetaan ja tarkennetaan koululla lukuvuosittain käytettävissä oleva tuntikehys, luokkien määrä ja koko, oppilaiden määrä, erityisopettajien ja koulunkäynninohjaajien määrä. Näin varmistetaan siitä, että koululla on riittävät resurssit ryhmäkohtaisen ja oppilaskohtaisen tuen antamiseen. Kaavilla lukuvuosisuunnitelman laatii rehtori-sivistysjohtaja. Opettajat ja koulunkäynninohjaajat tulevat kuulluksi lukuvuosisuunnitelmaa laadittaessa. Lukuvuosisuunnitelman hyväksyy kasvun ja oppimisen lautakunta syyskauden ensimmäisessä kokouksessaan.

Toiminta siirtymävaiheissa ja tiedonsiirtoon liittyvät käytännöt ja vastuut

Jos oppilas siirtyy toiseen kouluun kesken kouluvuoden, oppilaan huoltajalta pyydetään lupa oppilastietojen siirtämiseksi uuteen kouluun. Kasvun ja oppimisen toimialan palvelusihteeri huolehtii tietojen siirtämisestä seuraavaan kouluun.

Siirtymävaihe esikoulusta kouluun:

Kaavilla esiopetus on kuulunut jo aiemmin koulun alaisuuteen. Nivelvaihtö esi- ja perusopetuksen henkilökunnan kesken on luontevaa, helppoa ja toimivaa. Yhteistyössä on mukana myös terveydenhoidon henkilöstöä sekä tarvittaessa muita yhteistyökumppaneita. Tiivis moniammatillinen yhteistyö mahdollistaa varhaisen ja ennaltaehkäisevän tuen järjestämisen olemassa olevien resurssien puitteissa nivelvaiheen molemmiin puoliin sekä tiedon siirron nivelvaiheessa. Vanhempien kanssa tehtävä yhteistyö on olennainen osa lasten tukemista. Esiopettaja, erityisopettaja ja luokanopettaja tekevät tiivistä yhteistyötä koko nivelvaiheen ajan.

Siirtymävaihe 6. luokalta 7. luokalle:

Oppilaiden siirtyessä 7. luokalle kaavilaisten oppilaiden lähikouluksi vaihtuu Tuusniemen yhtenäiskoulu voimassa olevan kuntayhteistyön mukaisesti. Oppilaiden tietojen siirtämiseen kuntien opetushenkilöstöt pitävät tiedonsiirtopalaverin keväällä. Tuleville 7. luokkalaisille järjestetään keväällä tutustumispäivä/-päiviä sekä Kaavilla että Tuusniemellä.

Perusopetuksen ja esiopetuksen tuen yhteensovittamisen käytännöt

Tiedonsiirto ja tuen jatkuminen esikoulusta perusopetukseen toteutuu 1. lk aloitusta edeltävänä keväänä esiluokanopettajan, tulevan 1. luokanopettajan ja tulevan erityisluokanopettajan tiedonsiirtona. Tarpeen mukaan järjestetään myös oppilaskohtaisia tiedonsiirtopalavereja, joissa ovat mukana huoltajat, tuleva 1.lk opettaja, erityisluokanopettaja, ja tarvittaessa muuta kuntouttavaa tai oppilashuollon henkilöstöä.

Pienryhmien koko ja muodostaminen

Pienryhmien määrän tarve arvioidaan rehtori-sivistysjohtajan ja opettajien kesken vuosittain. Pienryhmien koko päätetään lukukauden alkaessa, kuitenkin niin, että maksimikoko pienryhmälle on 10 oppilasta. Jos ryhmä koostuu pelkästään pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä olevista oppilaista, ryhmäkoko saa olla enintään 8 oppilasta. Vaikeimmin kehitysvammaisten ryhmässä ryhmäkoko on 6 oppilasta. Ryhmän koostuessa erilaisista erityistä tukea saavista oppilaista, opetusryhmän koko määräytyy sen mukaan, minkälaista tukea saavia oppilaista ryhmässä on eniten. Pienryhmissä opiskelevien oppilaiden määrä voi vaihdella myös lukuvuoden aikana, jos ilmenee yksittäisten oppilaiden erityisluokanopettajan tuen tarve.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen toteuttamisen ja riittävyyden arvioimisen paikalliset periaatteet, käytännöt ja vastuut

Ryhmäkohtaisena tukimuotona käytetään yleistä tukiopetusta, opetuskielen tukiopetusta, erityisluokanopettajan antamaa opetusta muun opetuksen yhteydessä sekä koulunkäynninohjaajan resurssia. Luokanopettajalla on vastuu tukiopetuksen tarpeen arvioinnista ja toteuttamisesta. Oppilailla on oltava yhdenvertainen oikeus saada tukea tukiopetuksena. Opetuskielen tukiopetus annetaan tarpeen mukaan tukemaan opetuskielen hallintaa ja tukemaan oppimista ja koulunkäyntiä.

Pedagogiset ratkaisut, eriyttäminen, sopivien oppimateriaalien ja apuvälineiden valinta opetusryhmään on opetusta antavan opettajan vastuulla. Säännöllistä ja pitkäkestoista tukea tarvitsevan oppilaan pedagogisissa ratkaisuissa luokanopettaja ja erityisluokanopettaja tekevät tarvittavaa yhteistyötä. Erilaisia ratkaisuja pohditaan yhteistyössä huoltajan, erityisluokanopettajan ja tarvittaessa myös oppilashuollon asiantuntijoiden kanssa. Huoltajan luvalla myös oppilaan kuntoutussuunnitelmaa tai muuta asiantuntijalausuntoa voidaan hyödyntää pedagogisissa ratkaisuissa suunniteltaessa.

Ryhmäkohtaisten tukimuotojen riittävyyden arvioimisen vastuu on luokanopettajalla ja sitä tehdään yhdessä oppilaan, huoltajan sekä erityisluokanopettajan kanssa läpi lukuvuoden.

Oppilaskohtaista tukea koskevan päätöksen valmistelun käytännöt ja vastuut sekä päätöksestä päättämisen vastuu

Oppilaskohtaisen tuen päätöksen tekee rehtori-sivistysjohtaja. Oppilaskohtaisesti annettavan tuen valmistelutyöstä vastuussa on erityisluokanopettaja, joka laatii pedagogiset asiakirjat yhteistyössä luokanopettajan kanssa.

Yhteistyökäytännöt huoltajan ja oppilaan kanssa oppilaskohtaisten tukitoimien arvioinnissa, suunnittelussa ja päätöksenteossa

Oppilaskohtaisen tuen tarpeen arvioinnissa sekä tukitoimien suunnittelussa, järjestämisessä ja toteuttamisessa tehdään yhteistyötä oppilaan ja hänen huoltajiensa kanssa. Huoltajalle annetaan säännöllisesti tietoa koulun tuen järjestämisen toimintatavoista ja menettelyistä. Huoltajilla on oikeus tulla kuulluksi tukitoimia suunniteltaessa. Oppilaan tukitoimet ja oppilaskohtaiseen tukeen liittyvät suunnitelmat laaditaan yhteistyössä huoltajan ja oppilaan kanssa.

Opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten sekä muiden monialaisen yhteistyön tahojen kanssa tehtävän yhteistyön ja kehittämisen periaatteet

Tuen tarpeen arvioinnissa sekä tukitoimien suunnittelussa, järjestämisessä ja toteuttamisessa tehdään yhteistyötä myös opiskeluhoitopalvelujen ammattilaisten sekä muiden monialaisen yhteistyön tahojen kanssa. Näitä ovat esimerkiksi psykologi, terveydenhoitaja, kuraattori ja nuorisotoimen henkilöstö. Opiskeluhoitopalvelujen ammattilaiset välittävät oppilaan opettajalle tai erityisluokanopettajalle opetuksen asianmukaisen järjestämisen kannalta välttämättömät tiedot salassapitosäännösten estämättä. Tällaisia välttämättömiä tietoja voivat olla esimerkiksi oppilaan terveyteen, oppilaan oman tai toisten turvallisuuteen liittyvät seikat tai oppilaan tarve oppilaskohtaiseen tukeen.

Oppiaineen oppimäärästä sekä paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamisesta tehtävän päätöksen käytännön valmistelut ja vastuut sekä päättämisen käytännöt ja vastuut

Oppiaineen oppimäärästä sekä paikallisen opetussuunnitelman tavoitteista poikkeamista tehtävän hallinnollisen päätöksen tekee rehtori-sivistysjohtaja. Käytännön valmisteluista ovat vastuussa luokanopettaja yhteistyössä erityisluokanopettajan kanssa.